

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ ГОЛОВНЕ СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01601

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Київ

«16» жовтня 2024 року

Старший слідчий в особливо важливих справах 1-го відділу (розслідування злочинів, учинених в умовах збройного конфлікту) управління організації розслідування злочинів, учинених в умовах збройного конфлікту Головного слідчого управління Національної поліції України капітан поліції Гнасевич Володимир Вікторович, розглянувши матеріали досудового розслідування у кримінальному провадженні № 12022000000001461, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань 27.12.2022, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 438 КК України, відповідно до ст. ст. 40, 42, 276, 277, 278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Орехову Максиму Сергійовичу, 27.12.1992 року народження, уродженцю с. Кушмуруна Семиозерного району Костанайської області Республіки Казахстану, росіянину, громадянину Російської Федерації, обіймавшому посаду заступника командира бойової машини – навідника-оператора 1065 артилерійського полку 98 повітряно-десантної дивізії Повітряно-десантних військ Збройних Сил Російської Федерації, раніше судимому, а саме: 08.12.2023 вироком Києво-Святошинського районного суду Київської області за ч. 1 ст. 438 КК України до покарання у вигляді позбавлення волі строком 12 років, проживавшому за адресою: Російська Федерація, м. Кострома, пров. Третій Сосновий, 13,

про те, що він підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 438 КК України, тобто порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднаному з умисним вбивством.

Встановлено, що 24.10.1945 набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26.06.1945, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН увійшли Союз Радянських Соціалістичних Республік (правонаступником якого з 1991 року є Російська Федерація (далі – РФ), Українська Радянська Соціалістична Республіка (правонаступницею якої з 1991 року є Україна) та ще 49 держав-засновниць, а згодом до вказаної міжнародної організації прийняті інші держави світу.

Відповідно до ч. 4 ст. 2 Статуту ООН всі члени ООН утримуються в їх міжнародних відносинах від загрози силою або її застосування проти територіальної недоторканості або політичної незалежності будь-якої держави.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 21.12.1965 «Про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав, про забезпечення їх незалежності і суверенітету» закріплено, що держави не мають права втручатися прямо чи опосередковано з якої б то не було причини у внутрішні та зовнішні справи іншої держави.

Кожна держава має невід'ємне право обирати свою політичну, економічну, соціальну та культурну систему без втручання в будь-якій формі з боку будь-якої іншої держави.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1981 «Про неприпустимість інтервенції і втручання у внутрішні справи держав» закріплено, що держави не мають права здійснювати інтервенцію або втручання в будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні чи зовнішні справи інших держав.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 24.10.1970 «Про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН» закріплено принцип, згідно з якими держави утримуються в своїх міжнародних відносинах від погроз силою або її застосуванням як проти територіальної цілісності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним з цілями ООН.

Такі погрози силою або її застосуванням є порушенням міжнародного права і Статуту ООН.

Кожна держава зобов'язана утримуватися від погроз силою або її застосуванням з метою порушення існуючих міжнародних кордонів іншої держави або у якості засобу вирішення міжнародних суперечок, у тому числі територіальних суперечок, і питань, що стосуються державних кордонів.

Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24.08.1991 схвалено акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України.

Згідно з указаним документом територія України є неподільною та недоторканою.

Незалежність України визнано значною кількістю держав світу, у тому числі 05.12.1991 РФ.

31.05.1997 відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань за Заключним актом Наради з безпеки та співробітництва в Європі укладено Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і РФ (ратифікований Законом України від 14.01.1998 № 13/98-ВР та Федеральним Законом РФ від 02.03.1999 № 42-ФЗ).

Відповідно до ст. ст. 2–3 зазначеного Договору РФ зобов'язалась поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих кордонів між Україною та РФ і розбудову відносин на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, незастосування сили або загрози силою, невтручання у внутрішні справи.

Статтями 1–3 Конституції України, яка прийнята Верховною Радою України 28.06.1996, визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною та недоторканою.

В порушення вищевказаних умов міжнародних договорів та ігноруючи положення Конституції України, з лютого 2014 року триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний агресією РФ проти України та окупацією частини території України.

Під час вказаного міжнародного збройного конфлікту 24.02.2022 президент РФ оголосив початок так званої «спеціальної воєнної операції», що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення Збройних Сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Законом України від 24.02.2022 № 2102-ІХ затверджено Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні».

Так, ЗС РФ та інші військові формування останньої 24.02.2022 із території Республіки Білорусь здійснили перетин державного кордону України поза пунктами пропуску та, переслідуючи мету окупації українських населених пунктів, розпочали рух Київською областю у напрямку міста Києва.

Продовжуючи рух у напрямку міста Києва, 25.02.2022 військовослужбовці ЗС РФ та інших військових формувань останньої, в тому числі 1065 артилерійський полк 98 повітряно-десантної дивізії Повітряно-десантних військ ЗС РФ (далі – 1065 АП 98 ПДД ПДВ ЗС РФ), зайняли позиції на території Бучанського району Київської області, зокрема заїхали до села

Мощуна з метою взяття населеного пункту під контроль та забезпечення подальшого руху до міста Києва через прилеглі населені пункти Бучанського району Київської області, тимчасово окупувавши його.

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

З урахуванням положень ст. ст. 43, 44 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосуються захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08.06.1977 (далі – ДП I), військовослужбовці ЗС РФ та інших військових формувань останньої є комбатантами та зобов'язані додержувати норм міжнародного права, застосовуваного в період збройних конфліктів.

Згідно зі ст. 51 ДП I цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з воєнними операціями. З метою здійснення цього захисту, на доповнення до інших застосовуваних норм міжнародного права, за всіх обставин слід додержувати таких норм. Цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено акти насильства чи загрози насильства, що мають головною метою тероризувати цивільне населення.

Відповідно до ст. 4 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 (далі – Конвенції) особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Також статтею тридцять другою Конвенції забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше brutальне поводження з боку як цивільних, так і військових властей.

Відповідно до ст. 147 Конвенції серйозні порушення охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції, зокрема умисне вбивство.

Підпунктами а.1), а.2) п. а) ч. 2 ст. 75 ДП I визначено, що заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів, насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема вбивство, катування всіх видів – фізичні чи психічні.

Починаючи з 24.02.2022, громадянин РФ Орехов Максим Сергійович, будучи військовослужбовцем 1065 АП 98 ПДД ПДВ ЗС РФ (військова частина 62297, пункт постійної дислокації – м. Кострома, РФ), маючи військове звання ефрейтора, обіймаючи посаду заступника командира бойової машини – навідника-оператора, діючи у складі 1065 АП 98 ПДД ПДВ ЗС РФ, взяв безпосередню участь у акті збройної агресії на території України, а тому відповідно до ст. 43 ДП І мав статус комбатанта, був зобов'язаний дотримуватися норм міжнародного права, застосованого в період міжнародного збройного конфлікту, існування якого достовірно усвідомлював.

Зокрема протягом лютого – березня 2022 року Орехов М.С. разом з іншими військовослужбовцями 1065 АП 98 ПДД ПДВ ЗС РФ перебували на території села Мощуна Бучанського району Київської області, а саме: утримували та контролювали сектор міста, який частково охоплював вулицю Вишневу.

Надалі 16.03.2022, приблизно о 17 год 00 хв, Орехов М.С., обіймаючи посаду заступника командира бойової машини – навідника-оператора 1065 АП 98 ПДД ПДВ ЗС РФ, будучи одягнутим у формений одяг військовослужбовців ЗС РФ та озброєним автоматичною стрілецькою зброєю, спорядженою бойовими набоями, в рамках здійснення патрулювання місцевості спільно з двома іншими військовослужбовцями ЗС РФ рухався уздовж вулиці Вишневої незаконно тимчасово окупованого ЗС РФ села Мощуна Бучанського району Київської області.

У цей час неподалік подвір'я будинку № 3 по вул. Вишневій в с. Мощуні Бучанського р-ну Київської обл. перебували місцеві жителі Гринюк Сергій Петрович та Костянюк Юрій Володимирович, які пересували вантажний мікроавтобус «Газель», державний номерний знак АВ2330ВА, належний Гринюку С.П., аби він не зайнявся від пожежі, попередньо виниклої у гаражному приміщенні, розташованому за вказаною адресою.

При цьому Гринюк С.П. та Костянюк Ю.В. були одягнуті у цивільний одяг, участі у бойових діях не брали, до таких дій не готувалися, не мали при собі жодної зброї, знарядь чи засобів, що могли б загрожувати життю, здоров'ю військовослужбовців ЗС РФ, тобто були цивільними особами, та своєю поведінкою не компрометували, не провокували і не становили загрози.

Після того Орехов М.С., проходячи повз будинок № 3 по вул. Вишневій у с. Мощуні Бучанського р-ну Київської обл., помітивши Костянюка Ю.В. і Гринюка С.П., усвідомлюючи, що вказані місцеві жителі є цивільними особами, які перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права, та не становлять загрози, з метою залякування мешканців згаданого населеного пункту та попередження будь-яких спроб опору, вирішив вчинити умисне вбивство Костянюка Ю.В. та нанести тілесні ушкодження Гринюку С.П.

Реалізуючи злочинний умисел, Орехов М.С., усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, з метою спричинення смерті Костянюку Ю.В. та фізичного катування Гринюку С.П., в порушення положень ст. ст. 32, 147 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 і

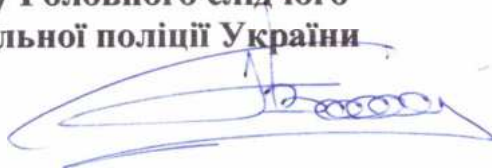
ст. 51, пп. а.1), а.2) п. а) ч. 2 ст. 75 ДП І, без попередження про застосування зброї, відкрив вогонь на ураження з наявної у нього автоматичної стрілецької зброї в напрямку потерпілих, спочатку здійснивши два постріли в Костянюка Ю.В., чим спричинив смерть останньому, після чого здійснив три постріли в Гринюка С.П., який внаслідок отриманих поранень, а також раптово виниклого сильного болю, втратив рівновагу та впав на землю.

Смерть Костянюка Ю.В. настала від вогнепального проникаючого поранення живота з пошкодженням печінки, шлунка, тіла 4-го поперекового хребця, натомість Гринюку С.П. заподіяно сліпе непроникаюче вогнепальне поранення верхньої третини грудної клітини справа з ушкодженням м'яких тканин та переломом правої лопатки; рану правої кисті з ушкодженням м'яких тканин та кісток кисті; рану в ділянці правого тазо-стегнового суглобу з ушкодженням м'яких тканин та переломом стегнової кістки, що належать до тілесних ушкоджень середнього ступеню тяжкості, як такі, що не є небезпечними для життя, але призвели до тривалого розладу здоров'я на термін більш як 21 день; синець на грудній клітці справа, що відноситься до легкого тілесного ушкодження.

Зробивши це, Орехов М.С. спільно з двома невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ залишив місце вчинення кримінального правопорушення.

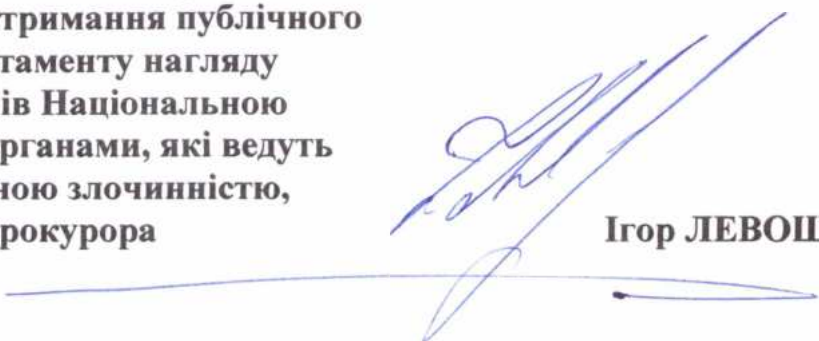
Тим самим встановлено достатньо доказів для підозри Орехова М.С. у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднаному з умисним вбивством, тобто вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 438 КК України.

**Старший слідчий в ОВС 1-го відділу
(розслідування злочинів учинених в умовах
збройного конфлікту) управління організації
розслідування злочинів, учинених в умовах
збройного конфлікту Головного слідчого
управління Національної поліції України
капітан поліції**

Володимир ГНАСЕВИЧ

ПОГОДЖУЮ
**Прокурор другого відділу управління
процесуального керівництва досудовим
розслідуванням та підтримання публічного
обвинувачення Департаменту нагляду
за додержанням законів Національною
поліцією України та органами, які ведуть
боротьбу з організованою злочинністю,
Офісу Генерального прокурора**

Ігор ЛЕВОШКО

Одночасно, у відповідності до вимог ст. ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту – зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим Кодексом.

Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний _____
(підпис, ініціали, прізвище)

« ____ » год « ____ » хв « ____ » _____ 2024 року

Повідомлення про підозру вручив:
Старший слідчий в ОВС 1-го відділу
(розслідування злочинів учинених в
умовах збройного конфлікту) управління
організації розслідування злочинів,
учинених в умовах збройного конфлікту
Головного слідчого управління
Національної поліції України
капітан поліції

Володимир ГНАСЕВИЧ

НАЦИОНАЛЬНАЯ ПОЛИЦИЯ УКРАИНЫ ГЛАВНОЕ СЛЕДСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ

ул. пр. Богомольца, 10, м. Киев, 01601

УВЕДОМЛЕНИЕ о подозрении в совершении уголовного правонарушения

м. Киев

«16» октября 2024 года

Старший следователь по особо важным делам 1-го отдела (расследования преступлений, совершенных в условиях вооруженного конфликта), управления организации расследования преступлений, совершенных в условиях вооруженного конфликта Главного следственного управления Национальной полиции Украины капитан полиции Гнасевич Владимир Викторович, рассмотревши материалы досудебного расследования в уголовном производстве, внесенном в Единый реестр досудебных расследований № 12022000000001461 от 27.12.2022, и установив наличие достаточных доказательств для уведомления лица о подозрении в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 2 ст. 438 Уголовного кодекса Украины, в соответствии со ст. ст. 40, 42, 276, 277, 278 Уголовного процессуального кодекса Украины,

СООБЩИЛИ:

Орехову Максиму Сергеевичу, 27.12.1992 года рождения, уроженцу села Кушмуруна Семиозерного района Костанайской области Республики Казахстан, россиянину, гражданину Российской Федерации, занимавшему должность заместителя командира боевой машины – наводчика-оператора 1065-го артиллерийского полка 98-й воздушно-десантной дивизии Воздушно-десантных войск Вооруженных Сил Российской Федерации, ранее судимому, а именно: 08.12.2023 приговором Киево-Святошинского районного суда Киевской области по ч. 1 ст. 438 УК Украины к наказанию в виде лишения свободы сроком на 12 лет, проживавшему по адресу: Российская Федерация, г. Кострома, пер. Третий Сосновый, д. 13,

что его подозревают в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 2 ст. 438 Уголовного кодекса Украины, то есть нарушении законов и обычаев ведения войны, предусмотренных международными договорами, ратифицированными Верховной Радой Украины, в сочетании с умышленным убийством.

Установлено, что 24.10.1945 года вступил в силу Устав Организации Объединенных Наций, подписанный 26.06.1945 года, которым фактически была создана Организация Объединенных Наций (далее – ООН).

В состав ООН вошли Союз Советских Социалистических Республик (правопреемницей которого с 1991 года является Российская Федерация (далее – Российская Федерация), Украинская Советская Социалистическая Республика (правопреемницей которой с 1991 года является Украина) и еще 49 государств-учредителей, а позже в эту международную организацию были приняты и другие государства мира.

В соответствии с ч. 4 ст. 2 Устава ООН, все члены ООН воздерживаются в своих международных отношениях от угрозы силой или ее применения против территориальной целостности или политической независимости любого государства.

Декларация Генеральной Ассамблеи ООН от 21.12.1965 г. «О недопустимости вмешательства во внутренние дела государств, в обеспечение их независимости и суверенитета» предусматривает, что государства не имеют права вмешиваться, прямо или косвенно, по какой бы то ни было причине, во внутренние и внешние дела другого государства.

Каждое государство имеет неотъемлемое право выбирать свою собственную политическую, экономическую, социальную и культурную систему без вмешательства в какой бы то ни было форме со стороны какого-либо другого государства.

В Декларации Генеральной Ассамблеи ООН от 09.12.1981 «О недопустимости интервенции и вмешательства во внутренние дела государств» прописано, что государства не имеют права вмешиваться или вмешиваться в любой форме и по какой бы то ни было причине во внутренние или внешние дела других государств.

Декларация Генеральной Ассамблеи ООН от 24.10.1970 «О принципах международного права, касающихся дружественных отношений и сотрудничества между государствами в соответствии с Уставом ООН» закрепляет принцип, согласно которому государства воздерживаются в своих международных отношениях от угрозы силой или ее применения как против территориальной целостности или политической независимости любого государства, так и каким-либо иным образом, несовместимым с целями ООН.

Такие угрозы силой или ее применение являются нарушением международного права и Устава ООН.

Каждое государство обязано воздерживаться от угрозы силой или ее применения в нарушение существующих международных границ другого

государства или в качестве средства разрешения международных споров, включая территориальные споры, и вопросов, касающихся государственных границ.

24 августа 1991 года Верховная Рада Украинской Советской Социалистической Республики утвердила Акт провозглашения независимости Украины, в котором торжественно провозгласила независимость Украины и создание независимого украинского государства – Украины.

Согласно этому документу, территория Украины является неделимой и неприкосновенной.

Независимость Украины признано значительным количеством стран мира, в том числе и 05.12.1991 года Российской Федерацией.

31.05.1997 г., в соответствии с положениями Устава ООН и обязательствами по Заключительному акту Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе, был заключен Договор о дружбе, сотрудничестве и партнерстве между Украиной и Российской Федерацией (ратифицирован Законом Украины от 14.01.1998 г. № 13/98-ВР и Федеральным законом Российской Федерации от 02.03.1999 г. № 42-ФЗ).

Согласно статьям 2-3 указанного Договора, Российская Федерация обязалась уважать территориальную целостность Украины, подтвердила нерушимость существующих границ между Украиной и Российской Федерацией и развитие отношений на принципах взаимного уважения суверенного равенства, территориальной целостности, нерушимости границ, неприменения силы или угрозы силой, невмешательства во внутренние дела.

Статьями 1-3 Конституции Украины, принятой Верховной Радой Украины 28.06.1996 года, закреплено, что Украина является суверенным и независимым, демократическим, социальным, правовым государством. Суверенитет Украины распространяется на всю ее территорию, которая в пределах существующей границы является целостной и неприкосновенной.

В нарушение вышеуказанных условий международных договоров и игнорируя положения Конституции Украины, с февраля 2014 года идет международный вооруженный конфликт, вызванный агрессией Российской Федерации против Украины и оккупацией части территории Украины.

В ходе этого международного вооруженного конфликта 24.02.2022 года Президент Российской Федерации объявил о начале так называемой «специальной военной операции», которая заключалась в полномасштабном вторжении Вооруженных Сил Российской Федерации (далее – ВС РФ), других вооруженных формирований Российской Федерации и подконтрольных им групп иррегулярных вооруженных формирований на территорию Украины.

Факт полномасштабного вооруженного вторжения на территорию Украины не скрывался властями Российской Федерации, а также был установлен решениями международных организаций, в частности Резолюцией Генеральной Ассамблеи ООН ES-11/1 от 02.03.2022 г. «Об агрессии против Украины», пунктами 1, 3 Заключения 300 (2022) Парламентской ассамблеи

Совета Европы «Последствия агрессии Российской Федерации против Украины», пунктами 17, 18 постановления Международного суда ООН от 16.03.2022 года о запросе временных мер по делу «Обвинения в геноциде» в соответствии с Конвенцией о предупреждении преступления геноцида и наказании за него (Украина против России и др.)».

Законом Украины от 24.02.2022 № 2102-IX утвержден Указ Президента Украины от 24.02.2022 № 64/2022 «О введении военного положения в Украине».

Так, 24.02.2022 года ВС и другие военные формирования РФ пересекли государственную границу Украины с территории Республики Беларусь вне пунктов пропуска и, преследуя цель занятия украинских населенных пунктов, начали движение через Киевскую область в направлении города Киева.

Продолжая движение в направлении города Киева, 25.02.2022 года военнослужащие ВС и другие военные формирования РФ, в том числе 1065-го артиллерийский полк 98-й воздушно-десантной дивизии Воздушно-десантных войск Вооруженных Сил Российской Федерации (далее – 1065-й АП 98-й ВДД ВДВ ВС РФ), заняли позиции на территории Бучанского района Киевской области, в частности, заехали в населенный пункт Мощуна с целью взятия под контроль населенного пункта и обеспечения дальнейшего движения к городу Киеву через прилегающие населенные пункты Бучанского района Киевской области, временно оккупируя ее.

Согласно ст. 2 общей для Женевских конвенций о защите жертв войны 1949 года, эти конвенции, как и другие акты законов и обычаев войны (международного гуманитарного права), применяются ко всем случаям объявленной войны или любому другому вооруженному конфликту, который может возникнуть между двумя или более Высокими Договаривающимися Сторонами, даже если одна из них не признает состояния войны, в том числе ко всем случаям частичной или полной оккупации Высокой Договаривающейся Стороны, даже если эта оккупация не подвергается вооруженному сопротивлению.

С учетом положений ст. ст. 43, 44 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 г., касающемуся защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I), от 08.06.1977 (далее – ДП I), военнослужащие ВС и других военных формирований РФ являются комбатантами и обязаны соблюдать нормы международного права, применяемого в период вооруженных конфликтов.

Согласно ст. 51 ДП I, гражданское население и отдельные гражданские лица будут пользоваться общей защитой от опасностей, возникающих в результате военных операций. Для осуществления этой защиты, в дополнение к другим применимым нормам международного права, такие правила должны соблюдаться при любых обстоятельствах. Гражданское население как таковое, а также отдельные гражданские лица не должны быть объектом нападений.

Запрещаются акты насилия или угрозы насилием, направленные на запугивание гражданского населения.

Согласно статье 4 Конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12.08.1949 г. (далее – Конвенция), лицами, находящимися под защитой настоящей Конвенции, являются лица, которые в любое время и при любых обстоятельствах оказываются в случае конфликта или оккупации под властью стороны, находящейся в конфликте, или оккупирующей державы, гражданами которой они не являются.

Кроме того, статья тридцать вторая Конвенции запрещает применение любых мер, которые могут причинить физические страдания или привести к уничтожению лиц которые находящихся под защитой, которые под их властью. Этот запрет распространяется не только на убийства, пытки, телесные наказания, нанесение увечий и медицинские или научные эксперименты, которые не вызваны необходимостью лечения лица, которое находится под защитой, но и на любое другое жестокое обращение со стороны гражданских лиц и военные власти.

Согласно статье 147 Конвенции, к серьезным нарушениям относятся такие деяния, если они совершены против лиц или имущества, охраняемых настоящей Конвенцией, включая умышленное убийство.

Подпункты а.1), а.2), а) ч. 2 ст. Статья 75 ДП I предусматривает, что такие действия, независимо от того, совершаются ли они представителями гражданских или военных органов, запрещены и останутся запрещенными в любое время и в любом месте, насилие над жизнью, здоровьем и физическим и психическим состоянием людей, включая убийства, пытки всех видов, физические или психические.

Начиная с 24.02.2022 г. гражданин Российской Федерации Орехов Максим Сергеевич, являющийся военнослужащим 1065-го АП 98 ПДД ПДВ ВДВ ЗС РФ (войсковая часть 62297, пункт постоянной дислокации – г. Кострома, Российская Федерация), имеющий воинское звание ефрейтор, занимающий должность заместителя командира боевой машины – наводчик-оператор, действующий в составе 1065-го АП 98 ПДД ПДВ ВДВ ЗС РФ, принимал непосредственное участие в акте вооруженной агрессии на территории Украины, а следовательно, в соответствии со ст. 43 ДП I имел статус участника боевых действий, обязан был соблюдать нормы международного права, действовавшие в период международного вооруженного конфликта, о существовании которых он достоверно понимал.

В частности, в течение февраля-марта 2022 года Орехов М.С. вместе с другими военнослужащими 1065-го АП 98 ПДД ПДВ ВДВ ЗС РФ находился на территории села Мощуна Бучанского района Киевской области, а именно: удерживал и контролировал участок города, который частично прикрывал улицу Вишнева.

Впоследствии, 16.03.2022 года, ориентировочно в 17:00 часов, Орехов М.С., занимающий должность заместителя командира боевой машины

– наводчика-оператора 1065-го АП 98 ПДД ПДВ ВДВ ЗС РФ, будучи одетым в форму военнослужащих Вооруженных Сил Российской Федерации и вооруженным автоматическим стрелковым оружием, снаряженным боевыми патронами, В рамках патрулирования местности вместе с двумя другими военнослужащими Вооруженных сил Российской Федерации он двигался по улице Вишневая в незаконно временно оккупированном ВС РФ селе Мощун Бучанского района Киевской области.

В это время неподалеку от двора дома №3 по ул. Вишневая в с. Мощун Бучанского района Киевской обл. находились местные жители Гринюк Сергей Петрович и Костянюк Юрий Владимирович, которые перемещали грузовой микроавтобус «Газель», государственный номер АВ2330ВА, принадлежащий Гринюку С.П., чтобы он не загорелся от пожара, который ранее вспыхнул в гараже, расположенном по указанному адресу.

При этом Гринюк С.П. и Костянюк Ю.В. были одеты в гражданскую одежду, не принимали участия в боевых действиях, не готовились к таким действиям, не имели при себе никакого оружия, инструментов или средств, которые могли бы угрожать жизни и здоровью военнослужащих Вооруженных Сил Российской Федерации, то есть являлись гражданскими лицами, и их поведение не компрометировало, не провоцировало и не представляло угрозы.

После этого Орехов М.С., проходя мимо дома № 3 по ул. Вишневая в с. Мощун Бучанского района Киевской области, заметив Костянюка Ю.В. и Гринюка С.П., понимая, что эти местные жители являются гражданскими лицами, защищенными международным гуманитарным правом и не представляют угрозы, с целью запугать жителей указанного населенного пункта и не допустить любых попыток сопротивления, принял решение о совершении умышленного убийства Костянюка Ю.В. и причинении телесных повреждений Гринюку С.П.

Реализуя преступный умысел, Орехов М.С., осознавая общественно опасный характер своих действий, предвидя общественно опасные последствия и желая их наступления, с целью причинения смерти Костянюку Ю.В. и физических пыток Гринюка С.П., в нарушение положений ст. 32, 147 Конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12.08.1949 г. и ст. 51, а.1), а.2). а) ч. 2 ст. 75 ДП I, не предупредив о применении оружия, открыл огонь на поражение из своего автоматического стрелкового оружия в направлении пострадавших, сначала произведя два выстрела в Костянюка Ю.В., что повлекло смерть последнего, после чего он произвел три выстрела в Гринюка С.П., который в результате полученных травм, а также внезапной сильной боли потерял равновесие и упал на землю.

Смерть Костянюка Ю.В. наступила от огнестрельного проникающего ранения в живот с поражением печени, желудка, тела 4-го поясничного позвонка, при этом Гринюк С.П. получил слепое непроникающее огнестрельное ранение в верхнюю треть грудной клетки справа с повреждением мягких тканей и переломом правой лопатки; ранение правой кисти с

повреждением мягких тканей и костей кисти; ранение в области правого тазобедренного сустава с повреждением мягких тканей и переломом бедренной кости, относящимся к телесным повреждениям средней тяжести, как не опасным для жизни, но приведшим к длительному расстройству здоровья на срок более 21 дня; Ушиб на груди справа, относящийся к незначительному телесному повреждению.

Сделав это, Орехов М.С. вместе с двумя неустановленными военнослужащими Вооруженных Сил Российской Федерации скрылся с места совершения уголовного правонарушения.

Таким образом, установлены достаточные доказательства для подозрения Орехова М.С. в нарушении законов и обычаев ведения войны, предусмотренных международными договорами, ратифицированными Верховной Радой Украины, в сочетании с умышленным убийством, то есть в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 2 ст. 438 Уголовного кодекса Украины.

Старший следователь в ОВД 1-го отдела
(расследование преступлений, совершенных в
условиях вооруженного конфликта) управление
организации расследования преступлений,
совершенных в условиях вооруженного
конфликта Главного следственного управления
Национальной полиции Украины
капитан полиции

Владимир ГНАСЕВИЧ

СОГЛАСОВЫВАЮ

Прокурор второго отдела управления
процессуального руководства досудебным
расследованием и поддержанием публичного
обвинения Департамента надзора за
соблюдением законов Национальной полицией
Украины и органами, которые ведут борьбу с
организованной преступностью
Офиса Генерального прокурора

Игорь ЛЕВОШКО

Одновременно, в соответствии с требованиями ст. ст. 42, 277 УПК Украины разъяснено, что подозреваемый имеет право:

1) знать, в совершении какого уголовного правонарушения его подозревают, обвиняют;

2) быть четко и своевременно уведомленным о своих правах, предусмотренных настоящим Кодексом, а также получить их разъяснение;

3) по первому требованию иметь защитника и встречу с ним независимо от времени в рабочие, выходные, праздничные, нерабочие дни до первого допроса с соблюдением условий, обеспечивающих конфиденциальность общения, а также после первого допроса – встречи без ограничения по времени и количеству в рабочие, выходные, праздничные, нерабочие дни; участие защитника в проведении допроса и других процессуальных действиях; на отказ от защитника в хоть какой момент уголовного производства; на получение правовой помощи защитника за счет государства в случаях, предусмотренных настоящим Кодексом и/или законом, регулирующим предоставление безвозмездной правовой помощи, в том числе в связи с отсутствием средств для оплаты такой помощи;

4) не говорить ничего по поводу подозрения против него, обвинения или в любой момент отказаться отвечать на вопросы;

5) давать объяснения, показания по поводу подозрения, обвинения или в любой момент отказаться их давать;

6) требовать проверки обоснованности задержания;

7) в случае задержания или применения меры пресечения в виде содержания под стражей – на немедленное уведомление членов семьи, близких родственников или других лиц о задержании и месте своего пребывания в соответствии с положениями статьи 213 настоящего Кодекса;

8) собирать и представлять следователю, прокурору, следователю судьи доказательства;

9) участвовать в проведении процессуальных действий;

10) во время проведения процессуальных действий задавать вопросы, подавать свои замечания и возражения относительно порядка проведения действий, которые заносятся в протокол;

11) применять с соблюдением требований настоящего Кодекса технические средства при совершении процессуальных действий, в которых он участвует. Следователь, прокурор, следственный судья, суд вправе запретить применение технических средств при проведении отдельного процессуального действия или на определенной стадии уголовного производства с целью неразглашения сведений, содержащих охраняемую законом тайну, касающихся интимной жизни лица, о чем выносится (постановляется) мотивированное постановление (определение);

12) заявлять ходатайство о проведении процессуальных действий, об обеспечении безопасности для себя, членов своей семьи, близких родственников, имущества, жилья и т.п.;

13) заявлять отводы;

14) ознакомиться с материалами досудебного расследования в порядке, предусмотренном статьей 221 настоящего Кодекса, и потребовать открытия материалов согласно статье 290 настоящего Кодекса;

15) получать копии процессуальных документов и письменные уведомления;

16) обжаловать решения, действия и бездействие следователя, прокурора, следователя судьи в порядке, предусмотренном настоящим Кодексом;

17) требовать возмещения вреда, причиненного незаконными решениями, действиями или бездействием органа, осуществляющего оперативно-розыскную деятельность, досудебное расследование, прокуратуры или суда, в порядке, определенном законом, а также восстановление репутации, если подозрение, обвинения не подтвердились;

18) пользоваться родным языком, получать копии процессуальных документов на родном или другом языке, которым он владеет, и при необходимости пользоваться услугами переводчика за счет государства.

Подозреваемый, который является иностранцем и содержится под стражей, имеет право на встречу с представителем дипломатического или консульского учреждения своего государства, которое ему обязано обеспечить администрация места заключения.

Подозреваемый имеет также другие процессуальные права, предусмотренные настоящим Кодексом.

Подозреваемому вручается памятник о его процессуальных правах и обязанностях одновременно с их уведомлением, лицом, осуществляющим такое уведомление.

Сообщение о подозрении вручил:

Старший следователь в ОВД 1-го отдела (расследование преступлений, совершенных в условиях вооруженного конфликта) управление организации расследования преступлений, совершенных в условиях вооруженного конфликта Главного следственного управления Национальной полиции Украины капитан полиции

Владимир ГНАСЕВИЧ

О подозрении мне сообщено, сообщения о подозрении и памятка о процессуальных правах и обязанностях вручены, права подозреваемого объявлены и разъяснены.

Подозреваемый _____
(подпись, инициалы, фамилия)

« ____ » год. " ____ " мин. « ____ » _____ 2024 года